

MOTTO: *Difficile est
satiram non scribere.*Cena pojedynczego numeru
1500 Mp.Prenumerata kwartalna 33.000 Mk
Z odnośzeniem do domu 36.000 Mk
Prenumerata zamiejscowa 36.000 Mk**Ceny ogłoszeń:**

Cała strona	1,000000	[Mk
1/2 strony	500000	"
1/3 strony	250000	"
1/4 strony	140000	"
1/8 strony	70000	"
Drobne ogłoszenia za słowo 400 "		
„Nadesłane“ 200% drożej.		
Przed tekstem 300% drożej.		

NOWINY**„SMOK“****CZASOPISMO BEZPARTYJNE****WYCHODZI CO CZWARTEK I CO NIEDZIELA.**

Redakcja i Administracja: Tarnów, ul. Zielona 3, urzęduje codziennie od g. 2-4.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Franciszek Uszko. □ Wydawca: Franciszek Uszko.

Do nabycia w każdej trafice w Krakowie, Lwowie i Tarnowie. — Manuskryptów nie zwraca się.

Treść numeru:

Nadeszła godzina próby... — Telegram dla Czytelników pism codziennych. — Uporządkować raz kwestję urzędniczą! — Jak się traktuje inwalidów wojennych w Tarnowie? — Kradzież pługa z pola. — Biedne magistrackie ogonki. — Prusak okradziony. — Życzenie nowoczesnego Polaka. Humor i Satyra. — Ze sportu itd.

TELEGRAM**dla Czytelników
pism
codziennych!!**

Z powodu znacznego podrożenia pism codziennych, wskutek czego znaczna część niezamożnej ludności zmuszona jest zaprzestać

je kupować, wprowadzamy z dniem dzisiejszym

Dział polityczny „Nowin“

poświęcony sprawom państwowym, wewnętrznym i zagranicznym oraz

Kronikę najważniejszych wydarzeń w świecie.**Nadeszła godzina próby...**

Nadeszła godzina próby wytrwałości społeczeństwa polskiego, godzina podobna tym z okresu wojennego, gdzie śmierć i drożyzna królowały. Dziś pierwsza nie szerzy już tak strasznego zniszczenia. Została drożyzna, córka wojny; została, by dręczyć i tak udęczonego lud. Dziś, kiedy w każdym zawodzie wydatki prawie przewyższają dochody, kiedy wszyscy w nerwowym napięciu czekają rozwiązania tej krytycznej sytuacji, przypada nam w udziale stanąć z wiarą w jednolitym obozie pracy.

Wytrwać! Wszak takie stosunki, jak obecnie, nie są dla nas nowiną, a wytworzone zostały tylko z cięższych warunków bytowania.

Wytrwać! Kiedy but zaborców deptał nam czaszkę, my jęcząc i uginając się pod tytanicznym ciężarem nieszczęść wojennych dławiliśmy swój ból, by nie drażnił on najeźdźcy.

Na każde skinienie był bagnet i harap zamiast wytłumaczenia ludności istoty stanu rzeczy.

Cierpieć za grzechy zaborców — było zbrodnią dla sumienia Polaka. To też słusznie dążył do wyzwolenia się z pod jarzma zaborców.

Dziś kiedy mamy swe własne państwo, za które cztery generacje życie kładło — nie wolno bezpodstawnie zrzucać winę na czynniki rządowe za wytworzoną mimo i wbrew dobrej woli rządu sytuację.

Nie wolno nam zaprzepaszcząć krwi sowicie wylanej w obronie idei, którą obecnie starają się niektóre czynniki zaprzepaszcząć.

Nie wolno nam zaprzepaszcząć testamentu przodków naszych, który brzmi:

Polska musi być polską!

Więc wszelkie zakusy antypaństwowe — które ostatnio poczynają się szerzyć z okazji wytworzonych anormalnych stosunków z winy czynników niektórych nieodpowiedzialnych — muszą się skończyć.

Ocknijcie się śpiący rycerze! Ocknij się Ty wzniosły Duchu polski!

ZE SPORTU.**„Tarnovia“ — „Wisła“ komb. (3:1) (1:1)**
Tarnów Kraków.

5 sierpnia „Tarnovia“, która wystąpiła z 3-ma graczami rezerwowymi, odniosła w zupełności zasłużone zwycięstwo nad dobrze grającym przeciwnikiem. Goście reprezentowali się technicznie i fizycznie dobrze. Atak i obrona dobre, natomiast pomoc słabsza, bramkarz (godny pierwszej drużyny, on też uchronił swą drużynę od większej klęski. „Tarnovia“ po mimo wstawienia trzech rezerwowych grała w tę niedzielę bardzo dobrze, przeprowadzając ataki z precyzją dawno u niej niewidzianą. Debiut Turowicza w obronie wypadł bardzo dobrze. Szulc, który puścił jedyne goala bar-

Bądźmy solidarni!

dzo niefortunnie, bronił później naogół biorąc bardzo dobrze.

Przebieg gry. Z początku gra toczy się na środku boiska. W 4 min. kórner dla »Tarnovii« nie wyzyskany. W 10 minucie lewy łącznik gości strzela dla swych barw jedyne-go goala. W kilka minut później »Tarnovia« przeprowadza kilka pięknych ataków kończą-cych się na bramkarzu. Wypad »Wisły« koń-czy się strzałem obok słupka. Lekka przewa-ga gości. W 40 minucie z zamieszania pod-bramkowego wyrównuje Macko. Pod koniec pierwszej połowy obustronne ataki. Pauza 1:1

Po pauzie »Tarnovia« jest ciągle stroną a-takującą. W 12 i 20 minucie dwa razy bra-wurowo broni Szulc, nagrodzony przez zebra-ną publiczność bucznemi oklaskami. Atak i pomoc »Tarnovii« pracują niezamordowanie. Liczne ataki »Tarnovii« rozbijają się bądź to na obronie gości, bądź też piłka grzęźnie w rękach bramkarza. W 28 minucie strzela Nie-

dzielski nieuchronnego goala w prawy róg. W 2 minuty później wypad Niedzielskiego przy-nosi trzeciego goala. »Tarnovia« ciągle ata-kuje. Rzadkie wypadki. »Wisły« rozbija Tu-rowicz lub też Zieman. W 38 minucie kór-ner dla »Tarnovii« nie wyzyskany. »Wisła« nie może sprostać tempu jakie narzuciła jej »Tarnovia« i pnie, czego wynikiem jest, że »Tarnovia« nie schodzi formalnie z połowy bo-iska gości, atakując ciągle bramkę. Do końca gry »Tarnovia« ciągle atakuje.

Stosunek rógów 2:0 dla »Tarnovii«

Sędziował dobrze p. Mund z Krakowa.

„Hakadur“ — „Gewira“ 1:2 Tarnów Kraków

4 lipca. Boisko »Tarnovii«. Gra prowa-dzona chaotycznie i bez żadnego planu nie na-leżała do ciekawych.

Sędziował p. Landau niżej krytyki.

Z. B.

Uporządkować raz kwestję urzędniczą!

Starzy na emeryturę!

Kwestja urzędnicza staje się zagadnien-kiem corazto bardziej palącym. Uporząd-kowanie wewnętrzne państwa zależy prze-cież jedynie od ukwalifikowanych i zdol-nych ludzi, którzyby w silne dłonie u-chwycili ład wewnętrzny.

Kad wewnętrzny nie zależy więc od sa-mych sterników nawy państwowej czyli ministrów, lecz w przeważnej mierze od posłusznego urzędnika, spełniającego su-miennie wszystkie swoje obowiązki.

Chociaż obowiązkowość w ludziach star-szych stała się ich nieodłączną częścią ca-łości, to jednak biorąc pod uwagę młody wiek urzędników administracyjnych, trzeba stwierdzić, że tylko ten winien być brany w rachubę przy obliczaniu pensji.

Starzy ludzie już dawno opuściliby swą pracę i spokojnie spędziliby część życia. Lecz trudno im to dziś uczynić, gdyż sto-sunki są tego rodzaju, że pensja stałaby się równoznaczną ze śmiercią.

Toteż pierwszą potrzebą zasadniczą jest ustanowienie znośnych emerytur a nastę-

pnie spensjonowanie wszystkich starszych urzędników, którzy dla pracującej klasy muszą się stać nie ciężarem, tylko obje-ktem jak najserdeczniejszej przyjaźni go-dnym, gdyż i tych, którzy dziś pełnią o-bowiązki służbowe znajdzie czas taki, że i oni przejść będą musieli na drugą stro-nę t. j. do obozu emerytów.

Dość już zapracowali starsi!

Teraz czas na ich odpoczynek i wy-tchnienie.

Sprawą tą winien się zająć rząd i wcale nie zwlekać ze spensjonowaniem ludzi — którzy już dawno iść powinni, aby młod-szemu pokoleniu ustąpić z drogi!

Następny Nr Nowin wyjdzie 12 sierpnia t. j. w niedzielę.

Hektor Tarnowski.

NATURA i NERWY

6.) (Ciąg dalszy.)

— Skradziono mi brylantową kolję! — krzy-knęła Stella wpadając do pokoju ojca, zajęte-go w tej chwili rozmową ze Sobiepanem — pa-miątkową kolję, po mojej kochanej matce!

— Skąd? — zapytał sędziwy ojciec i zerwał się nadszpiewanie z krzesła, by podążyć za córką na miejsce popełnionej kradzieży. Ostatnia kosztowność, która została w domu, kiedy inne już dawno zostały sprzedane lub zastawione w nadziei lepszej przyszłości — i ta miałaby w taki sposób zniknąć z domu?

— To niemożliwe — bronił się przed rozpa-czliwą myślą, że i klejnot jego kochanej żony opuścił jego biedny dom. Pensja urzędnicza starczyła mu zaledwie na opłacenie mieszka-nia; a życie? Musiał go okupować wynisz-czaniem dorobku domowego, gdyż w inny spo-sób zarobić nie mógł, będąc człowiekiem star-szym i osłabionym trzydziesto-sześciolletnią pra-cą dla kolei. Na pensję iść nie chciał, gdyż ta jedynie wystarczyłaby mu może na to ohy-ba, by mógł skonać pod płotem. Nie chciał wierzyć, że ostatnia jedyna kosztowność zo-stała stracona.

— Jedyna pamiątka po mojej zmarłej żo-nie... Boże! Czemu mię tak karzesz? Czy jeszcze kielicha goryczy nie wypilem do dna? Czy mogłem być już bardziej poniżony? Dziś co mi pozostaje? Powolne konanie w nędzy... Tymczasem Sobiepan oglądał dokładnie

miejsce, z którego przedmiot zginął, podłogę wokoło, okna etc. poczem poprosił pannę Stel-lę o dokładny opis naszyjnika, co Stella z chęcią uczyniła, pokazując przytem portret matki, na której szyji widać było klejnot z najdrobniejszymi szczegółami. Nie zapomniał również o natychmiastowym zawiadomieniu po-licji śledczej o kradzieży.

Dzielny agent policyjny Antoniszek przy-bywa do Niesiołowskich, gdzie po spisaniu protokołu rusza w poszukiwanie za sprawcami. Do pracy tej ofiaruje swą pomoc Sobiepan. Obaj udają się natychmiast w poszuki-wanie za sprawcami.

Przydrożna knajpa, o którą każdy utknąć musi, huczała i dymiła potem ludzkim, alko-holem i śledziami. Nad knajpą widniał ory-ginalny szyld:

**Piwo i spirytusu stangle i jajki
nafta i herbaty
Szaje Silberhalbpennig i innych
śledziuf**

a jak sie komu chce to jest muzyka na granie.

Właściciel budy, niski otyły żyd, z rudą spiczastą brodą i rudą głową, o gupkowatym wyrazie twarzy, nieco matałkowatym czole, ki-wał się „z wielkiem distingiem za każdemu goszczowi“. Pękaty brzuszek, podobny do ba-ryłki z piwa, przesunął się jak hebel, równa-jący zagłębienia wierzchu lady. Smolne ręce garnęły chciwie każdy grosz pod siebie. Miał on „pierzszorzędny spirytus“ „myt połowe wodes“, śledzie, moczone w naftcie, rozlanaj

Jak sie traktuje inwalidów wojennych w Tarnowie? Magistraćkie szykany!

Zarząd miejscowego koła Związku inwa-lidów wojennych w Tarnowie odniósł się z prośbą do miejscowego magistratu, o wydzielenie mu sali ratuszowej na odby-cie wiecu inwalidów. P. asesor Szatko nie chciał na to pozwolić, motywując tem, że na wiecu... krytykuje się Rząd i inne władze. Dlatego też sali ratuszowej na ten cel dać nie może, a inwalidzi wojenni są w oczach pana Szatki bolszewikami!

Jednakowoż po kilkukrotnej prośbie i interwencji członków zarządu koła zgo-dził się wreszcie p. Szatko na udzielenie sali inwalidom, lecz kazał powynosić wszy-stkie krzesła ze sali. To też inwalidzi bez nóg, o kulach, byli zmuszeni przez cały czas trwania wiecu stać. Panie Szatko! Zapytujemy się pana, ile pan wydał pie-niędzy na te krzesła ze swojej kieszeni, że je broni przed „zasiedzeniem“ inwa-lidów.

Taki szacunek ma pan asesor Szatko dla inwalidów wojennych, którzy swą krwią skropili niepodległość Polski i za którą się poniewierali w okopach, a pan Szatko uprawiał w tym samym czasie najlepsze interesy oraz powiększył swój majątek kilkakrotnie.

Panie Szatko! Krytyka ludzi takich, któ-ry na taką krytykę nie zasłużyli może wprowadzić tylko nieprzyjemne dla gminy konsekwencje. Jeżeli i nadal sprawy bę-dą tak kierowane, jak dotychczas, dowie się publiczność o wszystkich waszych bru-dnych sprawach.

W sprawie zarobków inwalidzkich, jak i wogóle pracowników musi się ustalić również jakaś norma, któraby nakazywała bezwzględnie pracodawcom do całkowite-go utrzymania tychże.

Mimo wyjątkowych stosunków, w jakich się znajdują inwalidzi tarnowscy jak i in-ni — nie można się wspólnie naradzić, bo zaraz w oczach p. Szatki stanie się bol-szewikiem...

po ladzie, piwo kolorem przypominające co in-nego, nawet chleb pieczony z myszami. Spe-cjalnością jego były ryby smażone na trupim oleju. Taniłość tego wyjątkowego lokalu ścią-gała gawieź, ryby natomiast nawet intelligen-cję.

Na środku »sali« tańczyła gawieź, przy-dźwiękach muzyki, to jest ręcznej harmonijki, na której Ziobro przygrywał:

»A gdy muzyczka zagra sztajera

Oj dam radę babie — oj dam radę dam

Już mię do tańca bierze cho...

— Chhhhho-oodźno Antek, jak Guzy obla-dowany, widzisz?

— Kapuje!

— Jest spóła?

— Ni!

Szaje zobaczył u opryszka zwanego Guzym świecący blaskiem brylantów naszyjnik, to też począł go męczyć do tego stopnia, że wymę-czył przedmiot bez zapłaty, a tylko za zapła-tą po sprzedaży. Przystul na to Guzy, gdyż Szaje Silberhalbpennig nigdy wzięte w komis-rzeczy od jednego ze swych dawnych współ-ników nie zmarnował.

Wśród opryszków zawrzało szemranie na niegodziwego Guzega, który śmiał sam sprze-dać żydowi klejnot, nie dając nikomu jego czę-ści.

Cichaczem otoczyli rudego Szaje, zabłysnął w powietrzu nóż i bezwładne ciało uderzyło o ziemię. Klejnot znalazł się w rękach ban-dytów, jak i kasa Szaji który z nich żył. Tak się współnicy przyczynili Szaji. Lecz powróc-my do dawniejszych znajomych.

C. d. n.

Z inicjatywy Bratniej Pomocy Medyków.

CHOROBY WENERYCZNE

wyświetlane będą **od czwartku 9 b. m. w Teatrze „Apollo“**
 Codziennie 2 przedstawienia: **Dla Pań** o g. 7. **Dla Panów** o g. 9 wiecz.
 W sobotę i niedzielę: „ „ o g. 4 i 6. „ „ o g. 7 i 9 w.
 Przypatrzcie się dziełu zniszczenia, jakie szerzą te choroby. Zobaczycie
 naga, brutalną prawdę.

Kradzież pługa z pola.

Samsoniści nie ukradli? — A jednak pług skradziony znajduje się na boisku Samsonu.

W dniu 4 sierpnia po południu skradziono z pola gospodarza F. Wróblewskiego, posiadającego grunt dotykający do boiska żyd. klubu sportowego Samson. Że Samsoniści pługa nie ukradli świadczy fakt, że przy bocznym wejściu, przez które naganiać Samsonu wnosili na boisko skradziony pług — stał wiceprezes Samsonu, który ich przepuścił.

Ten sam wiceprezes oślepił, gdy chodziło o wskazanie policji sprawców kradzieży pługa. Wtedy nie umiał pan wiceprezes dać odpowiedzi, gdyż on »nie widział«, nic zgola.

Faktem niezaprzeczalnym jest, że tak Samsoniści, jak i Szlosek nawoływali do kradzieży pługa.

Świadkowie Pisarski i Świerczek widzieli wszystko dokładnie i mogliby poznać tych, którzy dokonali kradzieży pługa.

Dawniejszy rabunek kapelusza nie został wykryty, choć wszystkie rzeczy znoszą Samsoniści do swojej szopy.

Czy w ten sposób chcą Samsoniści dorabiać się pieniędzy, jeśli w grze z innymi klubami ponoszą porażki?

Niezbyt szczytną drogę wybrał sobie Samson, jeśli drogą szykan, rabunku, niszczenia zboża sąsiadujących gospodarzy chce zrobić „sławę“.

Za poprzednią szkodę, wyrządzoną gospodarzowi Wróblewskiemu w zbożu — jeszcze Samsoniści nie zapłacili, chcąc różnymi wymówkami i wykrętami sprawę odwlec, by zyskać na czasie. Dziś, gdy wymiar kary za wyrządzoną szkodę Wróblewskiemu, jest za niski, by mógł się nazwać odszkodowaniem — nie został jeszcze wypłacony. Tak wygląda w praktyce wykonywanie przyjętych na siebie zob-

wizań przez klub sportowy Samson. —

Samsoniści cieszą się bezkarnością dzięki wpływowi, jakie posiadają w tarnowskim magistracie. Pan Mütz nie da »psieciz ksiwdy zrobiacz za swoi podwładny«...

Tarnowski magistrat, mający od dawien dawna markę magistratu judofiskiego, nie może swym sprzymierzeńcom zrobić żadnej krzywdy. Raczej zatuszować sprawę, niż wezwać stanowczo do wynagrodzenia szkody wyrządzonej. To jest taktyka bardzo dawna, sięgająca jeszcze poprzednich wyborów do Rady m. Tarnowa.

Teraz magistratowi nie zależy na opinii mieszkańców miasta Tarnowa, jest bowiem zdecydowany i pewien, że żaden z obecnych radców magistratu, wraz z prezydentem obecnym w skład przyszłego magistratu niewyjdzie. Cóż im więc szkodzi „używać świata, póki służą lata...“

Samsoniści więc, nie czując ręki nad sobą, krzywdzą nadal sąsiadujących z boiskiem gospodarzy. Wszystko to mają również do zawdzięczenia obecnemu magistratowi i radzie m., że zezwolono na wybudowanie w tym miejscu boiska Samsonu.

Magistrat więc, ponosi lwią część winy za szkody wyrządzone i on winien być również pociągnięty do współodpowiedzialności w odszkodowaniu, ze swoich prywatnych osobistych dochodów. W przeciwnym razie mógłby magistrat jeszcze wiele szkód wyrządzić mieszkańcom miasta przez swe nierozumne zarządzenia!

Może to leży w interesie magistratu, by stale wywoływać konflikty między ludnością miejscową a żydowską?

Czy to też, może jaki nakaz z góry, czy ze wschodu?

Ogonek, ogonek!

Biedne magistrackie ogonki...

Sprzykszyło się mistrzom na tarnowskim Akropolu spoglądać z brudnych okien ratusza na spokojny ruch uliczny, miny przechodniów nie frasobliwe itd. Postanowili tedy pod przewodnictwem mistrza ceremonij Muca dać Tarnowianom, a zwłaszcza Tarnowiankom zakosztować eleganckiego, słodkiego ogonka. O tak! Słodko było pasibrzuchom patrzeć na mordujące się masy przy wejściach do sklepu celem otrzymania — 1 kg cukru po niższej cenie.

A teraz przypatrzmy się dziełu mistrzów fabrykacji sztucznej nędzy wojennej w okresie powojennym. Kilometrowe ogonki z jednej i drugiej strony każdego sklepu mającego przydział cukru, a przed samymi drzwiami dzieci protekcji i ludzie o muszkułarnych mięśniach i silnych dłoniach rozbijających zwarty tłum kolejno przy każdym sklepie i przy każdym otrzymując cukier, gdy cierpliwi, stojący w ogonkach

musieli odejść do domów z próżnymi rękami. Policja, użyta do pilnowania porządku, była bezsilna wobec bardzo silnego naporu ludzi. Łamanie kości, znikanie pieniędzy z kieszeni — wszystko to działo się sprawnie dzięki inicjatywie mistrzów z tarnowskiego Akropolu.

Czegóż się nie robi dla wywołania dobrego efektu? Magistrat pragnął widocznie, by ogonki były jaknajwięcej zbliżone do wojennych. To też wystarał się o 7.000 kg. cukru na blisko 70.000 mieszkańców. Więc 10 osób miało się cisnąć po otrzymaniu jednego kilograma cukru.

Skutek był pewny...

Wszędzie było dosyć nieszczęśliwych ofiar magistrackiego dobrodziejstwa. Wszędzie ryk tłumy znamionował podniesienie się uczuć dla wprowadzenia przeżytków systemu wojennego. To też tarnowscy mistrze mogli ryknąć z całego gardła:

— Zwycięstwo! Zwycięstwo kretynizmu! Patrzcie! To nasze dzieło...

A tłum szalał... Siła fizyczna panowała wszechwładnie na ulicy... Ten i ów barczysty mężczyzna znosił do domu po ośm do dziesięć kilo cukru... Tu słaba matka nie mogła się docisnąć po cukier dla osłodzenia pokarmów dla swego dziecięcia... W ścisłości zemdląca... Tam podarto na kims ubranie... gdzieś słychać krzyk: Okradli mnie! Ktoś komuś dał pod bok, po głowie... Wszystko to mięsza się w nieprzerwany hałas...

Do domu wracają ludzie zmęczeni, spowiewierani i czarno myślą. Niema już cukru!... Inteligent pomyślał sobie: będę pił kawę bez cukru, to zaoszczędzę parę marek... bym potem mógł nic nie kupić...

Tak! Tak! Zwycięstwo! Zwycięstwo złych ludzi, mistrzów na tarnowskim Akropolu! Kajajmy się przed potęgą głupoty...

Ogonki tarnowskie nie były bez dekoracji. Znalazło się przy każdym ogonku dość ludzi, którzy twierdzili że... rząd winien, iż w Tarnowie są ogonki cukrowe, że... rząd winien, iż Samsoniści niszczą pola sąsiadom, że... rząd winien, iż Rada m. pogardziła inwalidami i wiele wiele innych bzdurstw. A ludzie słuchali i kiwali głowami. — Ależ racja! Przecież są ogonki! Te ogony są najlepszym dowodem...

Nie rząd winien, tylko Wy obywatele miasta i państwa!

Dział polityczny i gospodarczy „Nowin“.

Sejm uchwalił w drugim i trzecim czytaniu podatek majątkowy.

Ruch niepodległościowy w Nadrenii. Mimo stosowania aktów gwałtu i terroru ruch niepodległościowy w Nadrenji rozwija się. Niedawno odbyło się w Kolonii wielkie zebranie niepodległościowców, na które przybyło 6000 osób, delegatów związków i stowarzyszeń z Nadrenji i zagłębia Ruhry. W czasie zebrania złożono przysięgę utworzenia republiki reńskiej.

Wybory do rad gminnych w Małopolsce. Minister spraw wewnętrznych zarządził rozpisanie wyborów w Małopolsce do tych rad gminnych, w których od czasu powstania państwa polskiego rad tych nie wybierano.

Nadzwyczajna sesja Senatu. — We środę rozpoczyna się nadzwyczajna sesja Senatu, która się zajmie przede wszystkim sprawą podatków komunalnych, podatkiem majątkowym oraz ustawami uposażeniowymi. Według wszelkiego prawdopodobieństwa nie przeprowadzi Senat w ustawach podatkowych żadnych zmian, a to ze względu na to, że zmiany odłożyłyby realizację ustaw. Prawdopodobnie przeprowadzi jednak Senat zmiany w ustawach uposażeniowych. Komisje Senatu rozpoczęły już pracę.

Policja podporządkowana władzom administracyjnym. Min. spr. wewn. kierownik wysłał reskrypt, podporządkowujący komendy okręgowe policji państwowej wojewodom, a komendy powiatowe starostwom w sprawach dyscypliny i wyszkolenia komendy i posterunki policji będą w dalszym ciągu podlegały bezpośrednio głównej komendzie policji państwowej. Minister zarządził dalej, aby na wypadek występowania policji z okazji jakichś manifestacji publiczności, kierownictwo oddziałów policyjnych, delegowanych do służby bezpieczeństwa, leżało w rękach urzędnika administracyjnego, którego dyrektyw ma bezwzględnie słuchać komendant danego oddziału policyjnego.

W Petersburgu została zdemolowana forteca wskutek eksplozji, 100 żołnierzy padło ofiarą wypadku.

W Berlinie kosztuje bochenek chleba 83.000 mk.

»Nowiny« czyta każdy — bez względu na przynależność klasową i partyjną!

Polsko-gdańskie pertraktacje w sprawach celnych rozpoczną się w końcu b. m.

Prezydent Rzeczypospolitej w Zakopanem. Z okazji 50-letniego jubileuszu wielce zasłużonego T-wa Tatrzańskiego odwiedził Zakopane p. Prezydent Rzeczypospolitej w Towarzystwie członków Rządu. Ludność zgotowała Mu żywiłowe owacyjne przyjęcie. Pobyt prez. Wojciechowskiego w Zakopanem, ma wielkie znaczenie polityczne ze względu na wążące się obecna losy Jaworzyny.

II Zjazd Legionów we Lwowie odbył się w dniu 5 b. m. Ludność zgotowała Twórcy i Wodzowi Legionów nieustającą owację. Liczba uczestników wynosi około 8.000. Przemówienie Marsz. Piłsudskiego streścić można jako wspomnienia z dziejów żołnierza legionowego. Marsz. Piłsudski nie dotykał wcale kwestji polityki bieżącej.

Dodatek dla pracowników państwowych. Sprawą tą zajęła się Rada ministrów. Spodziewany jest 58% dodatek na lipiec.

Parlamentarzyści rumuńscy przybyli do Krakowa witani przez przedstawicieli Władz. Goście zwiedzili zabytki Krakowa następnie udali się do salin Wielickich.

Przesilenie gabinetowe w Anglii? Deklaracja prez. min. Baldwin'a w sprawie reparacji wywołała niezadowolenie. Zachodzi prawdopodobieństwo, że gabinet jego upadnie w najbliższych dniach.

Powszechny strejk górniczy w zagłębiu Ruhry. W zagłębiu Ruhry stosują robotnicy bierny opór. Domagają się jednorazowej zapomogi w wys. 5 milionów mk.

Konferencja premierów M. Ententy. W Karlsbadzie odbędzie się w połowie sierpnia spotkanie prezydentów ministrów M. Ententy.

Katastrofa walutowa w Gdańsku. Z powodu znacznego spadku marki niemieckiej (1 Dolar 3,300.000 mkn.) Gdańsk znalazł się bez środków płatniczych. Robotnicy gdańscy tylko w części zostali wypłacony. Bank Rzeszy przysłał Gdańskowi 80 miliardów marek, celem zaradzenia chwilowego katastrofalnego braku waluty.

6 sierpnia. W Krakowie odbył się uroczysty obchód 6 sierpnia, jako rocznicy wyruszenia w pole „Strzelca“ — urządzony przez Związek Strzelecki.

Szara księga. Rząd belgijski zamieści w „Szarej księdze“ referat rzeczoznawców w kwestji reparacyjnej. Księga ta będzie się składać z 3-ech części. Pierwsza część omawiać będzie niemieckie źródła dochodów, mogące służyć do celów reparacyjnych i zajmie się pytaniem, jakich dochodów należy się spodziewać po ewentualnej sanacji budżetu i waluty od kolei, oraz monopolu. Rzeczoznawcy belgijscy twierdzą, że wydatki na administrację są za wielkie. Przewidziane monopole mogą przynieść: piwo 200, wino 50, alkohol 600, cukier 130, sól 70, zapalki 20; w całości 1520 milionów marek w złocie. Druga część zajmuje się planem wydania akcji na przedsiębiorstwa niemieckie. Trzecia omawia dochody i wydatki niemieckie.

Program prazydenta Stanów Zjednoczonych. Program prazydenta Coolidge, obejmuje: nieuczestniczenie w Lidze Narodów, przyłączenie się do Haskiego trybunału bez uznania Ligi Narodów, spłata długów wojennych aliantów pod korzystnymi warunkami, nieuczestniczenie Ameryki w konflikcie Ruhry, podjęcie normalnych stosunków z Meksykiem, dokładne przeprowadzenie zakazu alkoholowego z przyznaniem pewnych zakazów alkoholu dla okrętów zagranicznych na wodach amerykańskich.

TO I OWO.

Uważajmy na takich kupców!

W dniu 27 ub. m. zaniósł jeden z wojskowych czapkę do przerobienia do Zygmuta Dawida w Tarnowie. Za pracę zgodziła się właścicielka za 20 000 mk. płatnych zaraz, lub 25.000 płatnych przy odbiorze. Miała być zrobiona na 29 u. m.; tymczasem praca wykonana została dopiero na 1 b. m. Kiedy wojsko wy przysłał po odbiór czapki, sprzedająca zażądała 30.000 mk, przyczem oddała czapkę nie wykończoną. Wojskowy zauważył również, że orzełek nie został zmieniony, jak było umówione. Czapka znów pozostała dni kilka. Kiedy wreszcie właściciel upomniał się o nią zażądała właścicielka 50.000 — gdyż... poprzednio tylko przez pomyłkę powiedziała 30.000 mk. Jak widać, to dużo tych pomyłek popełniła właścicielka, żądając kolejno 20 000 mk, 25.000 mk, 30.000 mk i 50.000.

Apelujemy do Dowództwa Garnizonu, by przykładnie ukarało tą firmę, zakazując wojskowym kupowania u niej przyborów wojskowych!

Berta Seidenowa z Mielca, jadąca tramwajem w Tarnowie w dniu 7. bm. pozostawiła tamże pakunek, zawierający 4 m. aksamitu czarnego, wartości 3.000.000. Łaskawy znalazca raczy złożyć w ekspozyturze śledczej w Tarnowie.

Franciszkowi Sowińskiemu ze Zawady pow. Tarnów skradziono narzędzia stolarskie w dniu 30 lipca. Za kradzież został przytrzymany niejaki Kamiński.

Prusak okradziony. Właściciel firmy szewskiej w Tarnowie Jan Prusak został onegdaj okradziony. Zniknęły 3 futra wartości przeszło 50 milionów.

NADEŚLANE.

Zakończenie 6 - tyg. Kursu o. I. przysposobienia rezerw.

W niedzielę, dnia 12. sierpnia br. odbędzie się w Hermanicach przy Ustroniu, na Śl. Ciesz. uroczyste zakończenie 6 - cio tyg. kursu obozów letnich przysposobienia rezerw. —

W obozach tych znajduje się 250 uczestników z obszaru D O K. Nr. V. Kraków w tem młodzież z wojew. śląskiego w pośród młodzieży szkolnej i pozaszkolnej, t. j. członkowie „Sokoła“, „Strzelca“ i Harcerze.

Celem obozów jest wpojenie w młodzież karności i odpowiedzialności, jak i wyrobienie sprawności, przez stosowanie wychowania fizycznego.

Dowództwo Obozów Letnich chciałoby zatem uświetnić zakończenie kursu z jednej strony przez obecność przedstawicieli społeczeństwa, prasy i władz, z drugiej strony wykorzystując ten uroczysty moment do zachęcenia młodzieży w uprawianiu wszelkich ćwiczeń cielesnych przez urządzenie zawodów sportowych i rozdanie nagród zwycięzcom. —

Tą drogą zwraca się Dowództwo Obozów do Społeczeństwa, Prasy i Władz z apelem o jak najliczniejsze wzięcie udziału w uroczystości zakończenia kursu i o zaoferowanie przyborów sportowych, kompletów pism sportowych, książek i t. p., które to przedmioty stanowiłyby nagrody w zawodach. —

Wspomniane rzeczy zechcą ofiarodawcy przesłać pod adresem Dowództwa Kursów II. Grupy Obozów Letnich w Hermanicach, przy Ustroniu do dnia 9. sierpnia b. r.

Dowództwo II. Grupy Obozów Letn. Hermanice - Ustron Śl. Ciesz.

Życzenie nowoczesnego Polaka.

W imię ojca Dolara, Syna jego Franka i Marki polskiej.

Ojczy Dolarze który jesteś wyrocznią waluty, piękne imię Twoje jak w Ameryce tak i w Europie. Chleba taniego powszedniego daj nam dzisiaj i odpusć nam winy Marki polskiej, jak i my odpuszczamy naszym winowajcom. Zboże na pasek niewódz nas na pokuszenie wyzysków, ale nasz zbaw od złego sejmu i od Żydowskiego rządu. Amen

Ozdrowiaj Marko polska, ażebyś łaski była pełna u Narodu i Ministra skarbu. Błogosławiona będzie między walutą wszechświatową i błogosławiony będzie owoc żywota twego. Czuwaj Marko polska i módl się za nami biednymi teraz i w godzinie podwyższenia kursu twojego. Amen

Wierzę w Dolara wszechmocnego, ojca waluty, stworzyciela nędzy i rozkoszy, Franka francuskiego, syna Fanta angielskiego który się począł z kapitalizmu światowego, narodził się z wojny światowej i potępił podczas zwyżki cen. Wstąpił do kas dorobkiewiczów i między paskarzy, zmartwychwstał na giełdzie żydowskiej, siedzi na prawicy i lewicy bankierów i stamtąd sędzi markę polską.

Wierzę w ducha narodowego, dobry rząd bezpartyjny, sprawiedliwych ministrów, naprawienia i odpuszczenia poprawionych błędów, w końcu zmartwychwstanie dobrych dyplomatów Amen.

Będziesz miłował markę polską, jak siebie samego, bronił ją przed zniesieniem, na wieki wieki. Amen

HUMOR SATYRA.

Dwie fatalne omyłki druku!

Wyjątek z recenzji zawodów piłki nożnej „Wisła“ — „Tarnovia“

..... Tarnovii udało się z powrotem pozyskać znakomitego gracza Rotm. Turowicza. To też gra jego nie zawiodła, — P. T. jako byk był jaskowy.—

Recenzent.

PIERWSZA GALICYJSKA

Fabryka kopyt szewskich, Tartaki parowe i Wyrób mebli

Berkelhammer i S-ka

w Tarnowie.

Telefonu Nr 117. — Telegramy: „Kopyciarnia Tarnów.“